

Овчаренко Леся Валеріанівна,
доцент кафедри економічної безпеки та
фінансових розслідувань Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
економічних наук, доцент

ЕКОНОМІЧНІ ЗНАННЯ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасна правнича освіта переживає реформаційні часи. Поглиблення ринкових відносин, посилення інтеграційних процесів України в світовому економіку вимагає від сучасних правників з одного боку розширення знань, а з іншого боку поглиблення спеціалізації.

Основними критеріями оцінки фахового рівня як майбутніх, так і нині практикуючих юристів є рівень їх загальної культури в поєднанні зі знаннями правничої теорії та практики в системі їх загальної і професійної підготовки [1, с. 185].

Юридична професія охоплює широкий спектр соціально-економічної діяльності, а тому підготовка юристів у вищих навчальних закладах має бути максимально зорієнтована на реалізацію повсякденних суспільно політичних, економічних, правових потреб [2, с. 278].

Юридична освіта є багатоплановою, але базується на ряді загальних принципів. Принцип безперервності та поступового поглиблення знань передбачає, що починаючи з базових дисциплін («Теорія держави та права»), поступово переходять до вивчення таких дисциплін як кримінальне право та процес, цивільне право та процес, господарське право та процес. І тут необхідно зауважити, що практично в кожній правовій дисципліні є питання, яким без розуміння їх економічного змісту, неможливо дати правову оцінку. До таких понять можна віднести – власність, фонди, майно, активи, амортизація тощо. В зв'язку з чим, щоб краще розуміти зміст, наприклад, господарського чи фінансового права, необхідно володіти економічною термінологією та мати хоча б базові економічні знання.

Важливо акцентувати увагу на тому, що в процесі їх отримання також важливо дотримуватись принципу поступового поглиблення знань – починаючи з економічної теорії до бухгалтерського обліку, економіки підприємства тощо.

Це важливо не тільки для тих, хто обирає господарсько-правову спеціалізацію, але і для тих, хто зацікавлений в кримінально-правовій (правопорушення в сфері економіки), цивільно-правовій (майнові відносини тощо) та в будь-якій іншій.

Такий підхід також відповідає принципу поєднання загальних та спеціалізованих знань – від господарського права до бухгалтерського обліку, економічної безпеки, економічного та фінансового аналізу.

В зв'язку з цим виникає питання спеціалізації вже на 2–3 курсі. З урахуванням характеру майбутньої спеціалізації випускників, їхні знання цілеспрямовано поглиблюються у відповідних галузях права та суміжних дисциплін: для юристів підприємств, юрисконсультів – з господарського права та процесу, економіки підприємства, економічного та фінансового аналізу; для експертів – спеціальні знання з криміналістики, для слідчих – з кримінального процесу, судової медицини, судової бухгалтерії, для податківців – з фінансів, податкової політики, економічного аналізу, аудиту, бухгалтерського обліку.

Також в умовах інтеграційних процесів в європейську та світову економіку, важливо посилити практичну складову в юридичній освіті, пропонувати наскрізні (через весь курс) ділові ігри, які б поєднували правові та економічні теоретичні проблеми та їх розв'язання з використанням реальних матеріалів з практики діяльності підприємств, установ та організацій тощо.

Саме юристи є провідними фахівцями та експертами в підготовці проектів законів та інших нормативно-правових актів [3, с. 22]. Дуже важливо готувати майбутніх фахівців в галузі права до розуміння реалій економічного середовища країни в їх майбутній правотворчій діяльності. Оцінка ролі країни, її підприємств в світовій економіці також вимагає поглибленого порівняльного аналізу економічної та юридичної термінології, наприклад, організаційно – правових форм суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Сущенко В. М. Сучасні проблеми реформування юридичної освіти і науки в Україні. *Наукові праці. Т. 69. Вип. 56. Політичні науки. Правознавство.* С. 184–184.

2. Воронцова К. В. Стан дослідження розвитку вищої юридичної освіти незалежної України. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного*

університету. *Філологія, педагогіка, психологія*. 2015. Вип. 31. С. 275–281.

3. Сущенко В. М. Європейські та міжнародні стандарти правничої професії в контексті функціонування правової системи України. *Наукові записки НаУКМА*. 2016. Т. 181. Юридичні науки. С. 22–25.

Пленюк Мар'яна Дмитрівна,

в.о. ученого секретаря Київського
регіонального центру Національної
академії правових наук України, доктор
юридичних наук, професор

ДУАЛЬНА ОСВІТА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ЧАСУ

Відомо, що сама ідея дуальної освіти зародилася у Німеччині. Саме Німеччина розробила систему дуальної освіти, яку згодом перейняли Канада, Австрія, Швейцарія та інші країни. В Україні про дуальну освіту, зокрема про можливість запровадження такої форми навчання у освітній процес почали говорити ще у 2015 році. Пілотний проект на державному рівні Міністерство освіти і науки разом із іноземними компаніями почали впроваджувати з 2019 року.

06 березня 2020 року набуло чинності Положення про дуальну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти, затверджене наказом МОН України від 12 грудня 2019 року (далі – Положення) [1]. Відповідно до цього Положення дуальна форма здобуття професійної освіти – це спосіб здобуття професійної освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття відповідної кваліфікації на основі договору про здобуття професійної освіти за дуальною формою.

Завданням дуальної форми здобуття освіти є забезпечення відповідності якості професійної освіти вимогам ринку праці з урахуванням поточних і перспективних потреб суб'єктів господарювання усіх організаційно-правових форм і форм власності, а також розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти.

З наведеного вбачається, що дуальна форма здобуття освіти передбачає поєднання здобувачами теоретичної підготовки в закладах освіти з практичною – на робочих місцях